

Světový zdroj uzdravujících síly

Sergej O. Prokofjev

Když intenzívně a pravidelně cvičíme a zabýváme se sousoším, pak můžeme učinit další odhalení, že se při meditativním setkání s ním pozorovateli otevírá poznání zdroje všeho zdraví. Neboť anthroposoficky pozorováno vzniká většina nemocí v člověku neoprávněným působením odpůrcích mocností, které ničí původní spojení lidského organismu jako mikrokosmu s duchovním makrokosmem, z něhož pochází harmonie jako původ zdraví. Pozorování plastické skupiny vede naproti tomu na jistou cestu, na které je při přijetí Kristova impulsu do rytmického systému člověka vytlačována činnost odpůrcích mocností působící nemoc a zároveň se posiluje původní impuls zdraví v člověku. Reprezentant lidstva, jak říká Rudolf Steiner, představuje obraz nejvyššího lidství, a je tak spojen se zdrojem všech zdraví přinášejících sil na Zemi i v kosmu.

Jak je takové uzdravování v naší době možné a také se může konkrétně odehrát, vyplývá z následujících míst v díle Rudolfa Steinera: „Kristus mi dává mou lidskou podstatu¹, to vane jako základní pocit duše a vlní se v ní.“ A v tom spočívá právě nejsilnější zážitek, který si může pozorovatel centrální figury sousoší odnést. Pak ale Rudolf Steiner ještě dodává: „A teprve když má- me tento pocit, přichází také jiný, ve kterém se člověk cítí jakoby Kristem pozvednut nad pouhé pozemské bytí, když se cítí, l. ikoby Země byla zajedno s hvězdami a se vším, co je možno v tomto hvězdném okolí poznat jako božsky-duchovní.“

Z toho, co bylo řečeno, je pochopitelné, v jakém smyslu se Kristus především v naší páté poatlantské kulturní epoše stává největším uzdravovatelem stále více nemocné lidské bytosti. Neboť duše vědomá má v sobě ve svém úzkém vztahu k fyzickému tělu, a tím k pozemskému světu silnou tendenci učinit člověka objektivně nemocným, protože ho současně stále! více vzdaluje od kosmicko-duchovního světa, od „hvězdného í okolí“ Země. Tuto propast mezi člověkem a božsky-duchov- ním hvězdným kosmem, která musí v naší epoše nutně vzniknout, je třeba překlenout a k tomu je povolán Kristus. Protože ze všech božských bytostí jen on sestoupil z duchovního světa na Zemi a žil na ní po tři roky ve fyzickém těle člověka, v Ježíši z Nazaretu. Tím uskutečnil Kristus v lidském životě v plném rozsahu to, co vyslovil Rudolf Steiner v souvislosti s centrální postavou sousoší, že se zde jedná o „kosmického člověka“,! „otisknutého v pozemské osobnosti“ (GA 159, 15. 5. 1915).

Taková pozemská osobnost, která v sobě tímto způsobem nese vztah ke kosmickému světu, je nejen sama absolutně zdra- l vá, ale stává se neustálou harmonií s duchovními silami celého l kosmu nejvyšším zdrojem uzdravujících sil na Zemi. Na to poukazuje Rudolf Steiner ve své knize „Duchovní vedení člověka a lidstva“: „Kristus byl neustále pod vlivem celého kosmu, neudělal ani jeden krok, aniž by v něm nepůsobily kosmické síly“ 1 (GA 15, kap. III). A jak prováděl svá uzdravování? Právě tím, l že se stal v Ježíši prostředníkem mezi lidmi a silami

kosmu: Ježíš Kristus je [v evangeliích] podán jako prostředník, který spojuje nemocné s těmi silami kosmu, které právě v oné době I mohly působit uzdravujícím způsobem" (tamtéž).

Co bylo možné vnímat na rozhraní věků stále více u jednotlivých nemocných, to přichází v naší době se svými nemoc způsobujícími impulsy už do celé civilizace. A tak říká Rudolf Steiner, když poukazuje na tuto naši pátou poatlantskou kulturní I epochu: „Přirozený život lidí od páté poatlantské epochy je tedy z určitého hlediska stále pokračujícím pozvolným onemocněním. Veškerá výchova, všechny kulturní vlivy musejí působit tak, aby uzdravovaly. To je do jisté míry první, opravdový prvek I Kristova impulsu: uzdravování. Být uzdravujícím Spasitelem, | k tomu je zejména povolán v páté poatlantské epoše" (GA 186, i 7. 12. 1918). Proto dnes vede vnitřní spojení člověka s dřevěným sousoším ke zdroji uzdravujících sil, které mohou působit především proti onemocnění celé civilizace naší doby.

Na příkladu, který Rudolf Steiner při této příležitosti uvádí, I můžeme ukázat, v jakém smyslu lze nalézt na sousoší uzdravující síly důležité pro dnešní lidstvo. V přednášce z 27. května 1910, na konci hamburského cyklu „Zjevení karmy", odkrývá Rudolf Steiner závoj z velkého tajemství vnějšího fyzicko-smyslového světa a lidské duše. Neboť když jde člověk po duchovně vědecké cestě poznání v obou směrech až nakonec, pak dojde k překvapujícímu odhalení. Zjistí, že naprosto veškerá hmota ve světě není nic jiného než zhuštěné světlo a podstatu duše tvoří jen substance lásky. Tak obě slova „světlo" a „lásky" vysvětlují mnohá tajemství vnějšího světa přírody a vnitřního světa lidské duše. „Ve větě: hmota je utkané světlo a duše je jakýmsi způsobem zředěná láska - leží klíč k mnohým tajemstvím světového bytí" (GA 120).

Pak uvádí Rudolf Steiner ve stejné přednášce tyto dva objevy svého duchovního bádání do souvislosti s uzdravujícím procesem v člověku, popřípadě s podstatou léčebných prostředků přemáhajících nemoc: „Lék bereme buď z okolního světa, ze zhuštěného světla, nebo z naší vlastní duše, z uzdravujícího vinu lásky, obětního činu, a léčíme pak duševními silami získanými z lásky" (tamtéž). A dále ještě Rudolf Steiner ukazuje na to, že vlastní duševní a tělesné zdraví je naprosto závislé na rovnováze, která vzniká v bytosti člověka mezi světlem a láskou, popřípadě může vždy znovu vzniknout v každém okamžiku pozemského života. „Všechny stavy Země jsou jaksí stavy rovnováhy mezi světlem a láskou. A narušení této rovnováhy mezi světlem a láskou způsobuje nemoc" (tamtéž).

V další přednášce ještě podstatu této události konkretizuje, když pojmenovává mocnosti, které bojují v přírodě a v lidské duši proti světlu a proti lásce. A to jsou Lucifer a Ahriman. Ahriman se pokouší spojit hmotu s temnotou tak, aby člověk už nikdy nedosáhl k jejímu původnímu světlu. A Lucifer se pokouší o něco podobného v lidské duši tím, že se snaží zakalit lásku jako zdroj všech skutečných duševních sil touhami a vášněmi, především ale egoismem všeho druhu. (Viz GA 120, 28. 5. 1910.)

Tento výsledek bádání Rudolfa Steinera nás opět přivádí k základnímu motivu sousoší a poznáváme, že rovnováha mezi Luciferem a Ahrimánem znamená v kontextu, jenž je zde zobrazen, také zdroj zdraví, které je třeba si vytvořit posílením duchovních sil v hmotě a sil lásky v duši prostřednictvím Křísta jakožto impulsu rovnováhy.

Na závěr přednášky, kterou také uzavírá zmíněný cyklus, hovoří Rudolf Steiner rovněž o zjevení Krista v éterickém světě a o tom, že vytvořením rovnováhy v duši člověk nedosáhne jen zdraví, ale také překoná Lucifera a Ahrimana, jak to bylo později zobrazeno v sousoší, aby pro svět a všechny jeho bytosti mohlo z hmoty zářit duchovní světlo a z duše nejčistší láska.